

DET KONGELEGE FORNYINGS-,
ADMINISTRASJONS- OG KYRKJEDEPARTEMENT

Rundskriv

Kyrkjelege fellestråd
Sokneråd i kommunar med eitt sokn
Kommunar med ansvaret for gravplassforvaltinga

Nr.
P-2/2012

Vår referanse
10/3737

Dato
15.02.2012

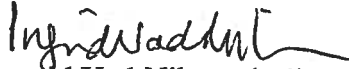
Informasjonsskriv om klede og gjenstandar i kista ved gravlegging og kremasjon

Departementet har på bakgrunn av innspel frå Gravferdsrådet utarbeidd eit informasjonsskriv om bruk av klede og gjenstandar i kista i samband med gravferd og kremasjon. Nokre klestypar kan skape liknande problem som ved "plastgraver", sjå rundskriv V-18N 2008 *Plastgraver – ei orientering*. I samband med kremasjon er det viktig at det ikkje er noko i kista som kan medføre fare for personalet, miljøet eller omnen.

Gravferdsforskrifta har krav om at kista og innhaldet skal kunne brytast ned innanfor fredingstida som gjeld for gravplassen, og brenning i kremasjonsomn skal kunne skje utan å gje skadelege gassar eller skade omnen, jf. gravferdsforskrifta § 29 første ledd. Av omsyn til faren for eksplosjon er det også krav om at hjartestimulatur ("pacemaker") og tilsvarende implantat skal vere operert ut av kroppen før kremasjon, jf. gravferdsforskrifta § 33 første ledd.

Informasjonsskrivet, som følgjer vedlagt på nynorsk og på bokmål, blir sendt til dei lokale gravplassforvaltingane. Det kan delast ut til aktuelle instansar og institusjonar slik som til dømes gravferdsbyrå på staden, sjukeheimar og liknande helseinstitusjonar.

Med helsing

Ingrid Vad Nilsen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Kristian Skjeldal
seniorrådgjevar

Vedlegg

Informasjonsskriv – klær og gjenstander i kiste ved gravlegging og kremasjon

Spørsmål om klær og gjenstander i kisten

Fra tid til annen dukker det opp spørsmål om hva som kan benyttes av klær og hva som kan legges ned av gjenstander i kisten i forbindelse med gravlegging eller kremasjon. Spørsmål om dette kommer både fra etterlatte, begravellesbyråer, prester og ansatte ved institusjoner.

Nedlegging av avdøde i kisten

Som oftest er det begravellesbyråer som foretar nedlegging av den døde i kisten. I noen tilfeller og på noen steder gjøres dette av helsepersonell, for eksempel ved institusjoner som sykehus, aldershjem og lignende. Etterlatte vil også kunne ha ønske om å være tilstede ved nedlegging av den døde i kisten, og i mange tilfeller er dette aktuelt. I forbindelse med ønsker om hva den avdøde skal ha på seg i kisten og eventuelle gjenstander som legges ned i kisten, er det viktig at nødvendige krav til nedbrytbarhet, sikkerhet og miljøvern ivaretas. Dette vil også gjelde for pacemakere eller tilsvarende implantat, og disse må være fjernet før kremasjon.

Klær som avdøde ikles

Dersom den avdøde ønskes ikledd egne klær, skal disse være nedbrytbare i jord innen den fredningstiden som gjelder for gravplassen. Bomullsklær vil som regel være nedbrytbare. Nylonklær vil kunne være lite nedbrytbare. Det samme gjelder for klær av ull, slik som for eksempel bunader. Dersom det er usikkerhet om hvorvidt klærne er nedbrytbare, bør en sørge for at klærne er åpne i ryggen. Dette er viktig for nedbrytningen i jorden. De fleste tøyprodukter vil kunne brennes i kremasjonsovn uten å avgi skadelige gasser.

Gjenstander som legges ned i kisten

Gjenstander som innebærer risiko for eksplosjon eller annen fare må ikke legges ned i kiste som skal kremeres. Dette vil blant annet gjelde for alkohol, ammunisjon, batterier, lettantennelige væsker, glass og kullfiber (kan finnes i golfkøller).

Også gjenstander som legges ned i kiste som skal gravlegges, må være nedbrytbare i jord innen den fredningstiden som gjelder for gravplassen. Her må det likevel utvises et visst skjønn. Dette vil særlig være aktuelt når barn ønsker å legge ned gjenstander i kisten, som for eksempel bamser/kosedyr, fotballer, verktøy, mynter, mobiltelefoner eller lignende. I den grad det er mulig bør gjenstander som ikke er nedbrytbare tas ut før gravlegging. Begravellesbyråene vet som regel om det har vært lagt ned slike gjenstander og må da informere de etterlatte om at slike gjenstander vil bli tatt ut av kisten.